

## **Status postivanja i mjere koje je potrebno poduzeti u cilju implementacije preporuka Ombudsmena**

## **Status postivanja i mjere koje je potrebno poduzeti u cilju implementacije preporuka Ombudsmena**

**Septembar 1999**

### **Diskriminacija**

Preporuke ispostovane u tri slucaja (ponistene odluke o suspenziji ugovora o radu, uspostavljene postanske i/ili telekomunikacijske usluge izmedju FBiH i RS) (Brcko- Specijalni izvjestaj; BiH – Specijalni izvjestaj, RS – Specijalni izvjestaj); preporuke nisu ispostovane u jednom slucaju (Parlament F BiH nije donio izmjene i dopune clana 139. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kojim se regulise smanjivanje vojnih penzija bivskih pripadnika JNA). U drugom slucaju (Specijalni izvjestaj o diskriminaciji u efikasnoj zastiti ljudskih prava povratnika u oba entiteta Bosne i Hercegovine), rokovi jos uvijek nisu istekli.

#### ***Specijalni izvjestaj br. 2859/99 protiv F BiH***

- poduzeti neophodne mjere kako bi se nevezecim proglasilo smanjenje penzija u iznosu od 50% i obezbijedila pravicna nadoknada za period u kojem je doslo do diskriminacija protiv ovih penzionera i u kojemu su krsena njihova imovinska prava, a u kojem nisu primili nadoknadu u vidu certifikata.

#### ***Specijalni izvjestaj br. 3275/99 protiv F BiH i RS***

- prvog decembra 1999. godine ili ranije tuzene strane treba da poduzmu neophodne korake u cilju identificiranja du`nosnika koji snose odgovornost za neadekvatnu zastitu ljudskih prava povratnika, i da u vezi s tim reaguju u skladu sa vazecim pravilima, te takodje treba da osiguraju brzu, efikasnu i energicnu istragu u svim slucajevima koji se ticu incidenata u vezi s povratkom.

### **Pravo na zivot; zlostavljanje**

Preporuke u vezi sa incidentom u Mostaru su djelimicno ispostovane (Specijalni izvjestaj – F BiH): nezavisni tim istrazitelja je proveo nepristrasnu krivicnu istragu (uz nadzor IPTF-a i UNMIBH-a).

#### ***Specijalni izvjestaj br. 2650/99 protiv RS***

- S obzirom da je nakon zaključenja gorepomenute istrage javni tuzilac iz zapadnog Mostara zatražio od Kantonalnog suda da provede sudsku istragu protiv pet osoba radi ugrozavanja sigurnosti ljudi i imovine (iako Ured za ljudska prava pri UNMIBH smatra da upotreba vatrenog oruzja opravdava pokretanje istrage po osnovu ozbiljnijih prekršaja), krivični postupak bi se u svakom slucaju trebao nastaviti uz pazljivo pracenje situacije od strane nadležnih ureda za ljudska prava.

## Pravicno saslusanje u krivicnom postupku

Preporuke su ispostovane u dva Specijalna izvjestaja RS (podnosioci su primili primjerak presude, a slucaj je vracen na prvostepeni sud).

U drugom **Specijalnom izvjestaju za RS** preporuke su djelimicno ispostovane (Zvornik 3): prema misljenu Ombudsmena za BiH, odlukom Vrhovnog suda su samo djelimicno ispostovane njene preporuke. Preporuke nisu ispostovane u onom dijelu odluke u kojem Vrhovni sud nije ponistio presudu Okruznog suda u Bijeljini po osnovu njegove pristrasnosti.

### **Specijalni izvjestaj br. 348/97 protiv FBiH**

- U skladu sa odredbama Zakona o pomilovanju, trebalo bi da OHR trazi da podnosioci zahtjeva budu pusteni na slobodu.

## Slucaj nestalih osoba

Preporuke nisu ispostovane (nema nikakvih informacija i najvjerojatnije ih nece ni biti) (RS- 1 slucaj)

### **Slucaj Berbic-Demirovic br. 7/96 protiv RS**

- Mora se zapoceti i provesti istraga, uz ucesce IPTF, kako bi se ustanovilo o mjesto boravka ili sudbina Hasnije Demirovic i Nure Berbic (RS -1 slucaj)

## Neizvorsavanje odluka i oblast imovinskih prava

Preporuke nisu ispostovane (nije placena nadoknada) (FBiH -1 slucaj)

### **Slucaj B.D. br. 746/97 protiv Federacije (Tuzla)**

- osigurati provodjenje presude od 9. decembra 1996. godine kojom se podnosiocu zahtjeva daje pravo na novcanu nadoknadu

## Povrat nekretnina

Preporuke nisu ispostovane (istraga nije provedena niti su masine koje su u pitanju vracena podnosiocu zahtjeva)(RS- 1 slucaj)

### **Slucaj Halebic br. 23/96 protiv RS**

- osigurati provodjenje detaljne istrage u cilju otkrivanja okolnosti pod kojima je oduzeta imovina podnosioca zahtjeva i lokacije na kojoj se ona sada nalazi
- u zavisnosti od ishoda istrage, vratiti pomenute masine podnosiocu zahtjeva ili mu osigurati pravicnu nadoknadu.

## Civilni stanovi

1 slucaj F BiH – Specijalni izvjestaj (Privatizacija stambenog fonda F BiH)

Preporuke su ispostovane (usvojeni amandmani na Zakon o otkupu stanova)

1 slucaj RS (smjestaj raseljenih osoba, clan 17. Zakona o napustenoj imovini)

Preporuke su ispostovane (usvojeni amandmani na Zakon) (Specijalni izvjestaj za RS)

1 slucaj F BiH i Specijalni izvjestaj (napusteni stanovi)

Preporuke su ispostovane (usvojeni amandmani na Zakon o napustenim stanovima i Zakon o

otkupu stanova)

19 slucajeva F BiH (odluke u slucajevima podnosilaca zahtjeva nisu izdate)

Preporuke nisu ispostovane

***Slucaj Buntic i ostali br. 47/96 protiv F BiH***

- izvršiti obradu zahtjeva za povrat bez daljnjih odlaganja, u cilju njihovog izdavanja i brze implementacije.

4 slucaja u RS, 1 RS SR i 3 F BiH slucaja (neprovođenje delozacija)

Preporuke su djelimicno ispostovane (uvodjenje u posjed u tri slucaja u RS i u 1 slucaju iz Specijalnog izvjestaja RS, ali u

***Slucaju N.K. br. (b) 88/96 protiv RS (Banja Luka)***

- Delozacija se mora provesti i podnosilac zahtjeva mora biti uveden u posjed svog stana.

***Slucaj Baric br. 739/97 (Travnik), N.B. br. 245/96 (Kresevo) i B.T. (Sarajevo) br. 76/96 protiv F BiH***

- Delozacije se moraju provesti i podnosioci zahtjeva moraju biti uvedeni u posjed svojih stanova.

Osam slucajeva u RS (ugovori o zakupnini koji su proglašeni nevazecim)

Preporuke su djelimicno ispostovane: izvršene su izmjene zakona, ali u

***Slucajevima Gajic, Dukic, Ukmar, Grozdanic, Lucic, Tesanovic, Vidovic i Curlic (br. (B) 124/96, (B) 30/96, (B) 146/97, (B) 52/96, 1119/97, (B) 57/96, (B) 9/96, (B) 78/96) protiv RS***

- moraju biti donesene odluke kojima se priznaje pravna valjanost ugovora o korištenju stana podnosilaca zahtjeva.
- Lokalnim odjelima Ministarstva za izbjeglice RS moraju biti izdate instrukcije kako bi se ubudeće spriječio uplitanje organa vlasti u ove i slične slucajeve.

## **Duzina gradjanskopravnog postupka**

3 slucaja u RS (povrat pokretne imovine)

Preporuke nisu ispostovane u sva tri slucaja

***Slucajevi Sabic, Eger, Spahic (br. 945/97, 320/97, 946/97) protiv RS***

- moraju se zakazati rocista i treba provesti postupak, koji ce na kraju rezultirati odvojenim postupcima

7 slucajeva u RS (uvodjenje u posjed stana)

Preporuke su ispostovane u 6 slucajeva (podnosioci zahtjeva su uvedeni u posjed), potrebno je pratiti dalji razvoj situacije u jednom slucaju

1 slucaj u F BiH (uvodjenje u posjed stana)

Preporuke nisu ispostovane

***Slucaj R.I. br. (B) 102/96 protiv RS (pratiti dalji razvoj situacije)***

- moraju se zakazati rocista i treba provesti postupke

***Slucaj Mijailovic br. 1323/98 protiv F BiH (Sarajevo)***

- moraju se zakazati ročista, treba provesti postupak, a podnosiocu zahtjeva se mora osigurati alternativni smjestaj do okončanja njegovog slučaja.

## **Vojni stanovi**

Preporuke su djelimično ispostovane: izvršene su izmjene zakona, ali

1. Podnosioci zahtjeva u slučajevima Petkovic i ostali (br. 31/96) i M.P. (br. 84/96) moraju biti uvedeni u posjed svojih stanova, osim ako upravni organi vlasti ne utvrde drugacije u skladu sa amandmanima na Zakon o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima (juli 1999.) (Federacija).
2. Svi podnosioci zahtjeva moraju biti uknjizeni kao vlasnici stanova (186 objavljenih slučajeva, Federacija).

## **OHR Human Rights/Rule of Law Department**